

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ

PROFESSIONAL ACCOUNTING SKILLS OF STUDENTS AT VOCATIONAL COLLEGES IN
NORTHERN REGION

ทิพวรรณ ลาภยศ* และสุวรรณา เล่าหะวิสุทธิ์**

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 320 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่ผ่านการฝึกงานในภาคเรียนที่ 3 สาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ จำนวน 8 วิทยาลัย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

จากการศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาการบัญชีต่อระดับผลการเรียนรู้ของการฝึกงาน พบว่า หลังการฝึกงาน นักศึกษามีผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยอยู่ในระดับมาก ด้านทักษะพิสัยและด้านจิตพิสัยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาต่อระดับทักษะทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พบว่า นักศึกษาเห็นว่าตนเองมีระดับทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการตนเอง และด้านการจัดการองค์กร ส่วนด้านทักษะทางปัญญาและด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น แต่ทักษะทางวิชาชีพยังอยู่ในระดับเดิม

นักศึกษาที่วิทยาลัยหาที่ฝึกงานให้ มีทักษะทางวิชาชีพเพิ่มขึ้นหลังฝึกงานในระดับที่มากกว่านักศึกษาที่หาสถานที่ฝึกงานเอง ทั้งด้านการจัดการตนเอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านการจัดการองค์กร

ABSTRACT

This independent study aimed to examine professional accounting skills of students at vocational colleges in northern region. Data were gathered by questionnaires distributed to 320 students, who were studying in the 2nd year of accounting program in high vocational certificate level and who already passed the internship in the 3rd semester, from 8 vocational colleges in northern region. Data as obtained from the questionnaires were analyzed by the descriptive statistics: frequency, percentage, and mean.

Results of the study on opinions of the accounting students on levels of their internship learning outcomes presented that after taking on an internship, they agreed that their learning outcomes in Cognitive Domain was rated at high level; while their learning outcomes in Psychomotor and Affective Domains were rated at the highest level. Regarding their opinions on levels of professional accounting skills, they agreed that their professional accounting skills in self-management and organizational management skills were increased at the highest level. They, however, agreed that although their intellectual skill and interpersonal

* นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

relations and communication skill had higher level in mean value, their professional skills in these aspects were fixed at the previous level.

The findings also revealed that the students who took the internship at a specific organization as advised by the college gained the professional accounting skills: self-management, interpersonal relations and communication, and organizational management at higher level than those who found an organization to take their internship by themselves.

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นองค์กรผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านวิชาชีพให้มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน หลักสูตรที่เปิดสอนในสถานศึกษาเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการอย่างน้อยหนึ่งภาคเรียน เพื่อเพิ่มทักษะวิชาชีพให้กับผู้เรียนและเป็นประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง หลักสูตรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจึงจัดให้มีการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง ถือเป็นหนึ่งกระบวนการวิชา มีจำนวน 4 หน่วยกิต

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้เรียนที่ผ่านการฝึกทักษะทางวิชาชีพด้านการบัญชีมาแล้วของวิทยาลัยอาชีวศึกษาว่า การฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพตาม IES3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพแต่ละด้านในระดับใด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและเป็นแนวทางการการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการที่ให้การฝึกงาน การกำหนดลักษณะสถานประกอบการที่จะรับผู้เรียนไปฝึกงาน ตลอดจนเป็นแนวทางการผลิตผู้เรียนให้สำเร็จการศึกษา ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน

แนวคิดและทฤษฎี

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของการฝึกงาน

เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นให้เกิดผลการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และ ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการกำหนด ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ผู้มุ่งมั่นจำเป็นต้องพัฒนาและเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะของตนเอง ซึ่งข้อกำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพประกอบด้วยทักษะทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านทักษะด้านปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านการจัดการตนเอง และด้านการจัดการองค์กร

2.3 ส่วนประกอบของกระบวนการพัฒนา

ส่วนประกอบของกระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียนจะได้รับการพัฒนา ประสบการณ์จริงตามสาขาที่เรียน ได้ฝึกทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิต ให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น สามารถคิดเป็น ทำเป็น จัดการและแก้ปัญหาได้ ในด้านของสถานศึกษาที่สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการ

ต้องการของตลาดแรงงาน และด้านสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาในการฝึกอบรมวิชาชีพ มีโอกาสในการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพตามความต้องการโดยไม่ต้องฝึกเพิ่มเติม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่ผ่านการฝึกงานในภาคเรียนที่ 3 สาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือ จำนวน 8 วิทยาลัย จำนวนรวม 1,415 ราย

กลุ่มตัวอย่าง วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ จำนวน 8 วิทยาลัย โดยใช้วิธีการกำหนดจำนวนตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) และคัดเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษารวมจำนวน 320 คน จากประชากรทั้งหมด 1,415 คน คิดเป็นร้อยละ 28.27

การศึกษการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคเหนือ จำนวน 8 วิทยาลัย ที่มีการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะการในสถานประกอบการที่ฝึกปฏิบัติ เป็นการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ฝึกงาน ระดับผลการเรียน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของการฝึกงาน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และการกำหนดคุณลักษณะทักษะทางวิชาชีพทางการบัญชีก่อนฝึกงานและหลังฝึกงานตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants : IES 3 Professional Skill) ประกอบด้วย ทักษะ 4 ด้าน คือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านการจัดการตนเอง และด้านการจัดการองค์กร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัญหาที่พบในการฝึกงานและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการฝึกงานเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพบัญชี

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ จำนวน 8 วิทยาลัย จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการศึกษา การอภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้และความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพ

ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับผลการเรียนรู้ ดังนี้ ก่อนฝึกงาน นักศึกษาเห็นว่าตนมีระดับผลการเรียนรู้ทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัยอยู่ในระดับมาก หลังฝึกงาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย สูงขึ้น แต่ยังคงอยู่ในระดับมากเช่นเดิม ส่วนด้านทักษะพิสัย มีค่าเฉลี่ย 4.53 ผลการเรียนรู้อยู่ระดับมากที่สุด และด้านจิตพิสัย มีค่าเฉลี่ย 4.52 ผลการเรียนรู้อยู่ระดับมากที่สุด

ทักษะทางวิชาชีพของนักศึกษา จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพ ดังนี้ ก่อนฝึกงาน นักศึกษาเห็นว่าตนมีทักษะทางวิชาชีพ ทั้งด้านทักษะทางปัญญาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านการจัดการตนเอง และ ด้านการจัดการองค์กร อยู่ในระดับมาก หลังฝึกงานพบว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางปัญญา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น แต่ยังอยู่ในระดับมาก เช่นเดิม ส่วนหลังฝึกงาน ทักษะทางวิชาชีพด้านการจัดการตนเอง มีค่าเฉลี่ย 4.50 เป็นทักษะทางวิชาชีพที่พัฒนาจากระดับมาก เป็นระดับมากที่สุด และหลังฝึกงานด้านการจัดการองค์กร มีค่าเฉลี่ย 4.52 เป็นทักษะทางวิชาชีพที่พัฒนาจากระดับมาก เป็นระดับมากที่สุดเช่นกัน

ผลการเรียนรู้ และทักษะทางวิชาชีพ จำแนกตามการหาจัดหาสถานที่ฝึกงาน

ผลการเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย นักศึกษาทั้งที่หาสถานที่ฝึกงานเอง มีผลการเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัยหลังฝึกงานอยู่ในระดับมาก และวิทยาลัยหาสถานที่ฝึกงานให้ มีผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยหลังฝึกงาน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ด้านทักษะพิสัย นักศึกษาที่หาสถานที่ฝึกงานเองมีผลการเรียนรู้ทักษะพิสัยหลังฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่วิทยาลัยหาสถานที่ฝึกงานให้ มีผลการเรียนรู้หลังฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

ด้านจิตพิสัย นักศึกษาที่หาสถานที่ฝึกงานเองมีผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยหลัง ฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่วิทยาลัยหาสถานที่ฝึกงานให้ มีผลการเรียนรู้หลังฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

ทักษะทางวิชาชีพของนักศึกษา

ด้านทักษะทางปัญญา นักศึกษาที่หาสถานที่ฝึกงานเอง มีทักษะทางวิชาชีพหลังฝึกงานอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่วิทยาลัยหาสถานที่ฝึกงานให้ มีทักษะทางวิชาชีพหลังฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร นักศึกษาที่หาสถานที่ฝึกงานเอง มีทักษะทางวิชาชีพหลังฝึกงานอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่วิทยาลัยหาสถานที่ฝึกงานให้ มีทักษะทางวิชาชีพหลังฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการจัดการตนเอง นักศึกษาที่หาสถานที่ฝึกงานเอง มีทักษะทางวิชาชีพ หลังฝึกงานอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่วิทยาลัยหาสถานที่ฝึกงานให้ มีทักษะทางวิชาชีพ หลังฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการจัดการองค์กร นักศึกษาที่หาสถานที่ฝึกงานเอง มีทักษะทางวิชาชีพ หลังฝึกงานอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่วิทยาลัยหาสถานที่ฝึกงานให้ มีทักษะทางวิชาชีพ หลังฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาวិทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ ที่เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักศึกษาภายหลังฝึกงานนั้น ในด้านพุทธิพิสัย อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านทักษะพิสัยและด้านจิตพิสัยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจุฑามาศ ดอนอ่อนบัว (2552) ที่ได้ศึกษาถึงรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพเชียงใหม่ พบว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาฝึกงานนั้นในด้านความพร้อมของสถานประกอบการ ด้านทักษะและด้านจิตพิสัยอยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือที่เกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของนักศึกษาภายหลังฝึกงานนั้น ในด้านทักษะทางปัญญาและด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ

การสื่อสารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดการตนเอง และด้านการจัดการองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของธิดาภา แก้วปัญญา (2554) ได้ศึกษาถึงการประเมินทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ใช้แนวความคิดทฤษฎีทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี” (International Education Standards for Professional Accountants - IESs) ฉบับที่ 3 เรื่อง “ทักษะทางวิชาชีพ” (Professional Skills) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าความคิดเห็นต่อทักษะทางปัญญา (ระดับมาก) และทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ระดับมาก)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วิทยาลัย ควรมีการจัดให้มีการฝึกงานของนักศึกษาต่อไป เพราะว่าจากผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานมาแล้วนั้น มีผลการเรียนรู้หลังฝึกงานสูงกว่าก่อนฝึกงานทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะ พิสัย และในด้านจิตพิสัย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงเป็นระดับมากที่สุด คือ ด้านทักษะพิสัย และทักษะด้านจิตพิสัย ส่วนทักษะที่จำเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีนั้น ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงเป็นระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการ ตนเองและด้านการจัดการองค์กร โดยสรุปแล้วนักศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้และทักษะวิชาชีพในทุกด้านหลัง การฝึกงานสูงกว่าก่อนการฝึกงาน แม้ค่าเฉลี่ยในบางเรื่องเพิ่มขึ้นในระดับไม่มาก แต่ถ้าหากวิทยาลัยกับสถานประกอบการ มีการร่วมมือกันและเห็นถึงความสำคัญของการฝึกงานของนักศึกษา สิ่งเหล่านี้ก็จะได้ทำให้นักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานได้ รับการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะวิชาชีพมากยิ่งขึ้น

2. วิทยาลัย ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมกับสถานประกอบการเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ เพราะจากการศึกษา พบว่า ยังมีผลการเรียนรู้และทักษะวิชาชีพที่ยังมีค่าเฉลี่ยหลัง ฝึกงานเพิ่มขึ้นในระดับน้อย เช่น ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและทักษะที่จำเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทาง ปัญญากับด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ซึ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงนักศึกษายังคงต้องได้รับการพัฒนาให้ มากขึ้นอาจจะต้องใช้ความร่วมมือจากทั้ง 2 ฝ่าย คือทั้งวิทยาลัยที่ส่งนักศึกษาเข้ารับการฝึกงานและสถานประกอบการที่เป็นครูฝึก ให้นักศึกษา ทั้งนี้หากจะให้นักศึกษาได้ศึกษาหลักเกณฑ์การฝึกงาน การเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการฝึกงานก็อาจทำ ให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาครบทุกด้านตามเกณฑ์ที่กำหนดและนักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานก็จะมีผลการเรียนรู้และทักษะ ทางวิชาชีพตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานต่อไป

3. วิทยาลัย ควรมีการจัดหาสถานที่ฝึกงานรองรับให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เพราะจากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีวิทยาลัยหาที่ฝึกงานให้ จะมีทักษะทางวิชาชีพเพิ่มขึ้นหลังฝึกงานในระดับที่มากกว่านักศึกษาที่หาสถานที่ ฝึกงานเอง แต่ในกรณีที่บางวิทยาลัยมีข้อจำกัด เช่น วิทยาลัยที่อยู่ต่างจังหวัดและเป็นวิทยาลัยที่อยู่ห่างไกลจากเขตอำเภอ หากไม่สามารถจัดหาสถานประกอบการที่มีกรอบงานเพียงพอตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพนั้น อาจจะทำการศึกษาสำรวจโดย ขอความร่วมมือจากสถานประกอบการช่วยกรอกรายละเอียดการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาทำความร่วมมือ ส่งนักศึกษาเข้าไปฝึกงานกับสถานประกอบการ วิทยาลัยควรมีการกำหนดเครื่องมือหรือหลักเกณฑ์การพิจารณาเลือกสถาน ประกอบการให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกงานมีผลการเรียนรู้และทักษะวิชาชีพที่เพียงพอและเหมาะสมตาม กรอบมาตรฐานวิชาชีพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. สืบค้นจาก <https://person.mwit.ac.th/01-Statutes/NationalEducation.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551*. สืบค้นจาก www.vec.go.th/Portals/0/Doc/Low/vec_law_2.pdf
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2554). *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑามาศ ดอนอ่อนบัว. (2552). *รูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ณัฐกานต์ อุตพรวง. (2557). *ความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ธมกร เกื้อกุลวงศ์. (2554). *ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดเชียงใหม่ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันวิจัยและพัฒนาธุรกิจ.
- ธิพาดา แก้วปัญญา. (2554). *การประเมินทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ปิยะพงษ์ อัครธรรม. (2559). *ศึกษาถึงการติดตามการฝึกงานของนักศึกษาระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างกลเกษตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- เปรมกมล เศรษฐีกุล. (2554). *การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรกทักษะทางวิชาชีพ*. สืบค้นจาก <http://www.tfac.or.th/upload/9414/1s721TNQoM.pdf>
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). *แม่บทการศึกษาระหว่างประเทศ*. สืบค้นจาก <http://www.tfac.or.th/upload/9414/kQUMXvRWG.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). *รายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. สืบค้นจาก www.vec.go.th/th-th/หน่วยงานในสังกัด/สถานศึกษาในสังกัดสอศ.สถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐบาล.aspx
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). *สถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐบาล*. สืบค้นจาก <http://vecp.vec.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). *สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน*. สืบค้นจาก <http://vecp.vec.go.th/>
- สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2561). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546*. สืบค้นจาก <http://bsq2.vec.go.th/course/course.html>

สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2561). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557.*

สืบค้นจาก <http://bsq2.vec.go.th/course/%E0%B8%9B%E0%B8%A7%E0%B8%AA/%E0%B8%9B%E0%B8%A7%E0%B8%AA57/course57.html>

สุกิจ เชิดสถิรกุล. (2556). *ความต้องการของผู้ทำบัญชีโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ.* (การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

อังศุมาลิน จงสถาพรทรัพย์. (2553). *ทัศนคติของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อทักษะการฝึกงานของนักศึกษา*

สาขาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยี พาณิชยการลานนา. (การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

อรรวรรณ ภาสุระอารีย์. (2553). *ความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

(การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).